

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 06-11-2024

Mødedato Onsdag d. 06. november 2024 kl. 14:30

Mødested Mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Mark Palmquist, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Temadrøftelse - Ejendomsstrategi.....	4
Temadrøftelse - Havneområdet.....	6
Vedtagelse af Plan- og Udviklingsstrategi 2024.....	7
Anlægsbevilling til sikring af Tejn Mole - rådgiverydelser.....	11
Deling af den disponible anlægspulje til veje, broer og trafiksikkerhed.....	13
Orientering om Vejmyndighedens arbejde med autocampere.....	15
Orientering om Grøn Trepartsaftale af juni 2024.....	21
Orientering om status på naturpolitikens handleplaner.....	23
Orientering om status på 10-årigt vedligehold af registreringer af §3-beskyttede naturarealer.....	27
Orientering om ny model og takst for opkrævning af gebyr til skadedyrsbekæmpelse.....	32
Gensidig orientering.....	34
Sager til høring.....	35
Lukket: Lukket punkt: Godkendelse af Dimensioneringsplan.....	36
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til ladeinfrastruktur til elbiler.....	37

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Fraværende

Fraværende: Mikael Benzon

Bemærkninger

Sanne Friberg deltog som suppleant for Mikael Benzon.

Mark Palmquist kom til mødet kl. 15.15 under behandling af punkt 1.

Punkt 5 behandles efter punkt 3, hvorefter der fortsættes med punkt 4.

Deltagere administrationen

Kommunaldirektør Sine Sunesen.

Center for Miljø, Plan og Kultur Louise Lyng Bojesen.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift Bjarne Freund-Poulsen.

Udvalgssekretær Elise Ipsen

Ole Egholm deltog under behandling af punkt 2.

Rikke Holm deltog under behandling af punkt 3.

Kim Eilif Rasch Pedersen deltog under behandling af punkt 2, punkt 3 og punkt 5.

Punkt 2: Temadrøftelse - Ejendomsstrategi

24/20149

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø-, og Planudvalget orienteres

Resumé

Center for Trafik, Ejendomme og Drift arbejder løbende på at implementere ejendomsstrategien for Bornholms Regionskommune (BRK) gældende frem til og med 2026, hvorefter strategien skal genbesøges. Dette arbejde påbegyndes allerede i 2025, hvorfor Ejendomsservice inviterer udvalget til en temadrøftelse omhandlende den strategiske retning for området, samt udarbejdelse af de tilhørende handleplaner.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Status på BRKs ejendomsstrategi.

BRKs ejendomsstrategi er opdelt i tre fokusområder:

- Lokaleforvaltning
- Forudsigelighed i udgifter og bygningers stand
- Bæredygtighed i Anlæg og Drift

Herunder ligger 11 konkrete handleplaner.

De to første fokusområder kræver en revision af bygningernes BBR-data og et overblik over BRKs bygningers nøgletal, såsom drifts- og vedligeholdelsesudgifter og udnyttelsesgrad.

Dette arbejde er igangsat, bl.a. gennem implementering af et nyt Facility Management system, og udarbejdelsen af et sæt ”bygningkort” der udkommer ultimo 2024. Kortene kan bruges til at få et strategisk overblik over hvilke bygninger BRK har, deres værdi, nuværende brug og muligheder for forbedret udnyttelse af lokaler.

Derudover er der en proces i gang for at starte årlige netværksmøder omkring lokalekapacitet.

Hvad angår forudsigelighed i udgifter og bygningers stand er de selvdriftende kulturinstitutioner et vigtigt fokusområde. Der er her sat en proces i gang, for at sikre en bedre og mere forudsigelig drift af disse.

Hvad angår bæredygtighed i anlæg og drift, fortsætter indsatsen omkring energiforbedringer af BRKs bygninger.

Der er planlagt forsøg med at lave omvendte udbud, hvor prisen for en anlægsopgave er kendt og fast, og de bydende konkurrerer på graden af bæredygtighed.

Der skal formuleres en ny og revideret ejendomsstrategi i 2026, og dette arbejde opstartes i 2025 på baggrund af de erfaringer der er gjort med implementeringen af de gældende handleplaner.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

BRK ejendomsstrategi 2023-2026

Lokaleforvaltning - handleplaner, bilag til ejendomsstrategi

KB NOV22_Beslutning af Ejendomsstrategi for perioden 2023-2026

Punkt 3: Temadrøftelse - Havneområdet

24/19647

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Det blev besluttet på kommunalbestyrelsens møde den 19. marts 2024, ([Link til sagen](#)), at Natur-, Miljø- og Planudvalget skulle arbejde videre med forskellige scenarier for elforbrug, videreudlejning af bådplads og Bornholmerkortordningen. Dette med henblik på at skabe en model der sikrer, at brugere af havnen betaler for deres faktiske udgifter.

På baggrund af dette, inviteres udvalget til en temadrøftelse omhandlende den strategiske retning for området.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Administrationen ønsker sammen med udvalget at afstemme den strategiske retning for havneområdet og drøfte løsningsforslag for elforbrug, videreudlejning af båd på bådplads og Bornholmerkortordningen, inden der udarbejdes en ny sagsfremstilling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag 1 - Investeringscase

Punkt 4: Vedtagelse af Plan- og Udviklingsstrategi 2024

24/17243

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget orienteres

Natur-, Miljø-, og Planudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Udkast til Plan- og Udviklingsstrategi 2024 har været i 10 ugers offentlig høring, og der er afholdt borgermøde den 27. august 2024. Der er indkommet syv høringssvar. På baggrund af indsendte høringssvar indstilles ændringsforslag til Plan- og Udviklingsstrategi 2024 til vedtagelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Plan- og Udviklingsstrategi 2024 vedtages med foreslåede ændringsforslag A-E.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-11-2024

Orientering givet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 05-11-2024

Orientering givet.

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 05-11-2024

Orientering givet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Anbefales. Helle Munk Ravnborg, Sanne Friborg og Søren Schow afventer stillingtagen.

Sagsfremstilling

Plan- og Udviklingsstrategi 2024 er udarbejdet i medfør af planlovens bestemmelser om, at der hvert fjerde år skal udarbejdes en planstrategi. Plan- og Udviklingsstrategi 2024 er, udover de lovbundne krav i forhold til den fysiske planlægning en overliggende strategi for, hvordan Bornholms Regionskommune vil arbejde for Vision 2018. Kommunalbestyrelsens Vision 2018 sætter målet om at blive 42.000 bornholmere og om at være et bæredygtigt samfund.

Temaer for Plan- og Udviklingsstrategi 2024

Via fem formulerede temaer med strategiske pejlemærker og konkrete indsatser beskrives strategien for at nå Vision 2018. Omdrejningspunktet for Plan- og Udviklingsstrategi 2024 er Energiø Bornholm.

De fem temaer for Plan- og Udviklingsstrategi 2024 er:

- Energiø projektet – nyt centrum for grøn energi åbner for nye grønne virksomheder og flere lokale jobs, som et grundlag for at tiltrække tilflyttere.
- Natur og landskab - vores natur og landskab er vores ressource og største attraktion.
- Erhvervsudvikling og uddannelser – arbejdspladser og uddannelser er grundpiller for et robust samfund, der samtidig er klar til at gribe energiøens muligheder.
- Et godt og aktivt liv – sundhed og trivsel er vigtigt i alle livets faser. Børn, unge, familier og ældre har brug for at trives fysisk, mentalt og socialt i et bæredygtigt samfund.
- Boliger og byudvikling - boliger og bysamfund er udgangspunkt for et godt hverdagsliv, der er en forudsætning for at slå rødder og bosætte sig.

Temaerne sætter rammen for planlægningen og udviklingen af Bornholm.

Høringsperiode

Plan- og Udviklingsstrategi 2024 har været i offentlig høring i 10 uger fra den 8. juli til den 15. september 2024. Der er indkommet 7 høringssvar, hvor et høringssvar ikke er blevet behandlet grundet mangelfulde oplysninger om afsender. Den 27. august 2024 blev der afholdt borgermøde, hvor ca. 50 mennesker deltog. Mange af bemærkningerne fra drøftelserne er efterfølgende blevet indsendt i høringssvar, og er blevet indarbejdet i Plan- og Udviklingsstrategi 2024.

Høringsnotat og ændringsforslag

I det vedhæftede Bilag 1 – Høringsnotat Plan- og Udviklingsstrategi 2024 er de indkomne høringssvar refereret og kommenteret. For hvert høringssvar er det angivet, om høringssvaret giver anledning til at foreslå ændringer i Plan- og Udviklingsstrategi 2024. Høringssvarene kan læses i deres fulde længde i det vedhæftede Bilag 2 – Høringssvar.

Plan- og Udviklingsstrategi 2024 fremlægges som bilag 3 med følgende ændringsforslag indarbejdet:

Ændringsforslag A – Eksisterende erhvervsliv

I både høringssvar nr. 3 fra Bornholms Erhvervsråd og høringssvar nr. 4 fra DI Bornholm fremsættes ønsker om, at der lægges større vægt på Bornholms lokale vækst, udvikling og vigtigheden af digitalisering for det lokale erhvervslivs konkurrenceevne. Det foreslås derfor, at der tilføjes følgende nye afsnit på side 23 i Plan- og Udviklingsstrategi 2024 under temaet Erhvervsudvikling og uddannelse, afsnittet Styrkepositioner og udviklingsperspektiver:

”Bornholms erhvervsliv er sammensat af en række forskellige brancher, hvor flest er beskæftiget inden for detailhandel, bygge og anlæg, hotel og restauration, landbrug/skovbrug og fiskeri, fødevarerindustri, transport og maskinindustri. Brancherne inden for turisme og fødevarer er i dag stærkt specialiseret. Der er på Bornholm kun få større virksomheder og få vækstvirksomheder, hvilket betyder, at mindre virksomheder, som beskæftiger mellem 1 og 20 årsværk dominerer. Der er fremgang inden for iværksætteri, hvor Bornholm har en højere etableringsrate end sammenlignelige kommuner. Generelt er virksomhederne godt med på den grønne omstilling, men halter efter på digitalisering. Både digitalisering og grøn omstilling kræver viden og det kan være udfordrende for små virksomheder at få råd og overskud til at investere. På samme tid er det en udfordring at få kvalificeret arbejdskraft. Arbejdsstyrken på Bornholm har en stor andel af ufaglærte og håndværksuddannede og en relativt lille andel med en lang videregående uddannelse. Der er derfor behov for tilflytning og for at styrke kompetencerne. Endelig er det helt oplagt at koble virksomheder med videnmiljøer, så

virksomhederne kan få studerende til at bibringe nyeste viden om fx teknologi, og så de studerende kan koble deres viden ind i konkrete cases.”

Ændringsforslag B – overblik over politikker og strategier

Høringssvar nr. 3 fra Bornholms Erhvervsråd foreslår et overblik over de politikker og strategier, som Plan- og Udviklingsstrategi 2024 hviler på. Det foreslås derfor, at der både indsættes en oversigt over de 10 vigtigste politikker for Plan- og Udviklingsstrategi 2024, samt en fuld liste over Bornholm Regionskommunes politikker og strategier sidst i strategien. Det betyder, at der sidst i Indledningen på side 5 indsættes følgende tekst og et diagram:

”Plan- og Udviklingsstrategi 2024 samler Bornholm Regionskommunes gældende politikker og strategier. De enkelte politikker og strategier beskriver ambitioner, mål og satsningerne for de enkelte områder, som opdateres efter konkrete behov. Det samlede overblik over regionskommunens gældende politikker og strategier for 2024 kan ses i afsnittet Politikker og strategier.

Med Energiø Bornholm som omdrejningspunkt for Plan- og Udviklingsstrategi 2024 sættes en særlig fokus på fem temaer, der understøttes af 10 af regionkommunens gældende politikker. Disse er vist ved følgende figur.”

Det foreslås at figuren viser følgende 10 politikker: Kommunalbestyrelsens visioner for Bornholm 2018, Bornholms Naturpolitik 2021, Bornholms Klimaplan, Bornholms Energipolitik 2040, Bornholms Erhvervs politik 2021, Arkitekturpolitik for Bornholm, Boligpolitik for Bornholms Regionskommune, Folkesundhedspolitik for Bornholm, Værdighedspolitik 2023, Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 årige og Vores Ø – politik for kultur, idræt og fritid på Bornholm.

Sidst i Plan- og Udviklingsstrategi 2024 side 46 foreslås at indsætte den fulde liste over Bornholm Regionskommunes samlede politikker og strategier. Listen fremgår af Bilag 1 – Høringsnotat Plan- og Udviklingsstrategi 2024 samt vedhæftede Plan- og Udviklingsstrategi 2024.

Ændringsforslag C – FN’s Verdensmål

I høringssvar nr. 6 fra Enhedslisten foreslås, at FN’s Verdensmål 13 Klimaindsats tilføjes under temaet Energiø projektets afsnit om bæredygtighed. Det foreslås på den baggrund, at FN’s Verdensmål 13 Klimaindsats tilføjes på side 16.

Ændringsforslag D – nyt pejlemærke om grøn trepartsaftale

Enhedslisten foreslår i deres høringssvar, at den nyligt indgåede trepartsaftale ”Aftale om et Grønt Danmark” indarbejdes i Plan- og Udviklingsstrategi 2024. Det foreslås, at Bornholms Regionskommunes kommende arbejde med udmøntningen af trepartaftalen indsættes som et strategisk pejlemærke for temaet Natur og landskab på side 21:

”Vi vil understøtte de indsatser og initiativer regeringen og partnerne i den grønne trepart har indgået i Aftalen om et Grønt Danmark om omlægning og omstilling af Danmarks arealer.”

Ændringsforslag E – regionalt samarbejde

Enhedslisten foreslår i deres høringssvar, at det regionale samarbejde i det nære Østersøområde bør indgå som et centralt element og vigtig inspirationskilde for strategien. Forslaget er i tråd med gældende politik for ”Bornholms Regionskommunes involvering i internationalt samarbejde”. Det foreslås på den baggrund, at følgende afsnit indsættes under Bornholm i verdenen i afsnittet Midt i Østersøen på side 10:

”Vores mål er at være en international orienteret dansk region i Europa, der samarbejder internationalt hvor det kan fremme og synliggøre interesser og behov til gavn for udviklingen på Bornholm.”

Administrationens vurdering af indkomne hørings svar

Administrationen vurderer, at Plan- og Udviklingsstrategi 2024 med beskrevne præciseringer og tilføjelser afspejler de emner, der har været behandlet i forbindelse med borgermøderne i marts 2023 og august 2024, samt de politiske drøftelser der har været i forbindelse med temamøder og politiske behandlinger af Energiø Bornholm og Plan- og Udviklingsstrategi 2024.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag 1 - Høringsnotat Plan- og Udviklingsstrategi 2024

Bilag 2 - Samlede hørings svar

Bilag 3 - Plan- og Udviklingsstrategi 2024

Punkt 5: Anlægsbevilling til sikring af Tejn Mole - rådgiverydelser

22/3125

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2025 blev det besluttet, at arbejde videre med løsning 2 for sikring af Tejn Mole, og afsætte yderligere 10.911.000 kr. til projektet i 2026.

Løsning 2 omfatter en oprydning af det miljøfarlige affald der er indkapslet i stenkassen, og de samlede forventede udgifter til løsningen er ca. 20,1 mio. kr.

Der resterer pt. et rådighedsbeløb på 9.244.236 kr. i det oprindelige projekt.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. april 2024 en forhøjelse af anlægsbevillingen til ekstern rådgivning i projektet til i alt at udgøre 615.000 kr.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift søger om en forhøjelse af anlægsbevillingen til rådgiverydelser på i alt 1.900.000 kr. til igangsætning af løsning 2, således at den samlede anlægsbevilling til ekstern rådgivning udgør 2.515.000 kr. Udgiften finansieres af det til projektet afsatte rådighedsbeløb.

Der vil senere blive fremlagt en ansøgning om forhøjelse af anlægsbevillingen til anlægsarbejderne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) anlægsbevillingen til ekstern rådgivning vedrørende sikring af Tejn Mole forhøjes med 1.900.000 kr. således at den samlede anlægsbevilling til rådgiverydelser udgør 2.515.000 kr. Der er allerede afsat rådighedsbeløb til formålet i budgettet.
- b) anlægsbevillingen gives til Center for Trafik, Ejendomme og Drift under Natur-, Miljø- og Planudvalget

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

På Tejn Mole er der på en ca. 250 meter lang strækning indbygget miljøfarligt opgravet materiale fra Tejn Havn, indkapslet i en kerne, som igen er dækket af nedbrudt byggeaffald, som også er klassificeret som miljøfarligt. Hele depotet er indkapslet i en membran, som er konstateret skadet og muligvis utæt.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift igangsætter en oprydning i henhold til påbud fra miljømyndigheden, som skal sikre en hensigtsmæssig håndtering og bortskaffelse af det miljøfarlige affald.

Samtidig vil molekonstruktionen genskabes, og forhøjes marginalt som kompensation for den årelange sætning der må forventes at være sket. Målet er en renovering med 0,5 m højere topkote end den forefindes nu.

Der er i denne løsning mulighed for at indbygge tilbageløbskanaler der passivt sørger for afvanding af det vandoverskyl, der ophobes på arealerne foran molen på landsiden.

Der skal indledes arbejde med en ekstern bygherrerådgiver, som bistår med udarbejdelsen af det komplicerede udbudsmateriale, som skal resultere i den totalrådgiver der skal føre anlægsprojektet frem til aflevering.

Denne totalrådgiverydelse forventes at ligge over tærskelgrænsen for EU-udbud i henhold til udbudsloven. I den foreløbige tidsplan forventes EU-udbud af totalrådgiverydelsen, at forløbe i første del af 2025, hvorefter totalrådgiveropgaven, herunder projektering og udbud af anlægsopgaven, forventes at løbe frem til ultimo 2025. Anlægsopgaven kan herefter udføres til forventet afslutning med udgangen af 2026.

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. april 2024 en forhøjelse af anlægsbevillingen til ekstern rådgivning i vedr. sikring af Tejn Mole til i alt at udgøre 615.000 kr.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift søger om yderligere en forhøjelse af anlægsbevillingen til rådgiverydelser på i alt 1.900.000 kr. til igangsætning af løsning 2, således at den samlede anlægsbevilling til rådgiverydelser udgør 2.515.000 kr. Udgiften finansieres af det til projektet afsatte rådighedsbeløb.

Tabel 1: Specifikation af rådighedsbeløb/restbudget, beløb i kr.

Kassefinansieret tillægsbevilling til rådighedsbeløb i 2021	415.000
Afsat rådighedsbeløb i budget 2022	8.200.000
PL-regulering af rådighedsbeløb ved budgetoverførsler 2022-24	1.143.602
I alt budgetlagt	9.758.602
Forbrugt i årene 2021-2023	-349.836
Forbrugt i 2024 pr. 30. september 2024	-164.530
I alt forbrugt pr. 30. september 2024	-514.366
Restbudget pr. 30. september 2024	9.244.236

Projektet er lånefinansieret.

Punkt 6: Deling af den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikikkerhed

24/21946

Politisk sagsgang

Natur, Miljø og Planudvalget indstiller

Økonomi og klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Center for Miljø, Plan og Kultur og Center for Trafik, Ejendomme og Drift, ønsker at opdele den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikikkerhed.

Anlægspuljen er i dag forankret i Center for Miljø, Plan og Kultur og finansierer trafikikkerhedsprojekter i Vejmyndighed samt vej- og broprojekter i Vej, Park og Anlæg under Center for Trafik, Ejendomme og Drift. Natur-, Miljø- og Planudvalget godkender disponeringen af puljen, hvorefter der ansøges om separate anlægsbevillinger finansieret af puljen. Den årlige disponering af puljen forberedes administrativt i samarbejde mellem de to afdelinger i de to centre. Puljen ønskes delt i to separate puljer med egne budgetrammer til henholdsvis trafikikkerhedsprojekter og til vej- og broprojekter, så det følger den organisatoriske opdeling af områderne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikikkerhed opdeles i en anlægspulje til trafikikkerhedsprojekter i Vejmyndighed i Center for Miljø, Plan og Kultur, og en anlægspulje til vej- og broprojekter i Vej, park og anlæg i Center for Trafik, Ejendomme og drift. Opdelingen sker som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikikkerhed er forankret i Center for Miljø, Plan og Kultur og finansierer trafikikkerhedsprojekter i Vejmyndighed samt vej- og broprojekter i Vej, Park og Anlæg under Center for Trafik, Ejendomme og Drift. Natur-, Miljø- og Planudvalget godkender årligt disponeringen af puljen, hvorefter der ansøges om specifikke anlægsbevillinger, som finansieres af puljen. Den politiske prioritering danner grundlag for udbud af større anlægsprojekter, herunder asfaltarbejder, trafikikkerhedsforanstaltninger og brovedligeholdelse.

Den administrative forberedelse af den årlige politiske prioritering af projekter sker i tæt samarbejde mellem de involverede afdelinger i de to centre.

Administrationen ønsker at opdele puljen i to separate puljer: én dedikeret til trafikikkerhedsprojekter under Vejmyndighed i Center for Miljø, Plan og Kultur og én til vej- og broprojekter under Vej, Park og Anlæg i Center for Trafik, Ejendomme og Drift. Hver pulje vil således have sin egen budgetramme.

En opdeling vil skabe større budgetmæssig gennemsigtighed og muliggøre bedre langsigtet planlægning og opsparing. Den vil afspejle den eksisterende organisatoriske struktur og potentielt forbedre sammenhængen mellem politisk prioritering, administrative ressourcer og strategisk planlægning inden for både renovering og trafikikkerhed. En opdeling muliggør fortsat, at Natur, Miljø- og Planudvalget kan prioritere, at der allokeres større beløb til enkelte projekter på tværs af de to puljer, men vil få to årlige prioriteringssager i stedet for en.

Forslag til opdeling

I 2025 er der afsat 12,968 mio. kr. i den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikssikkerhed, og fra 2026 og frem er beløbet 18,421 mio. kr.

Forskellen på 5,453 mio. kr. skyldes at puljen blev reduceret i perioden 2023-2026 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2023 (reduktionen i 2026 er videreført i 2027 og frem).

Se forslag til opdeling af puljen i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Forslag til deling 2025-2028

1.000 kr. i 2025-pl	B2025	BO2026	BO2027	BO2028
Disponibel anlægspulje til trafikssikkerhed	2.500	3.500	3.500	3.500
Disponibel anlægspulje til veje og broer	10.468	14.921	14.921	14.921
I alt	12.968	18.421	18.421	18.421

Økonomiske konsekvenser

Den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikssikkerhed opdeles i en anlægspulje til trafikssikkerhedsprojekter i Vejmyndighed i Center for Miljø, Plan og Kultur, og en anlægspulje til vej- og broprojekter i Vej, Park og Anlæg i Center for Trafik, Ejendomme og drift. Opdelingen sker som beskrevet i tabellen nedenfor:

Tabel 2: Deling af den disponible anlægspulje til veje, broer og trafikssikkerhed 2025-2028

1.000 kr. i 2025-pl	B2025	BO2026	BO2027	BO2028
Disponibel anlægspulje til trafikssikkerhed	2.500	3.500	3.500	3.500
Disponibel anlægspulje til veje og broer	10.468	14.921	14.921	14.921
I alt	12.968	18.421	18.421	18.421

Punkt 7: Orientering om Vejmyndighedens arbejde med autocampere

24/22241

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Administrationen har i løbet af indeværende år arbejdet intensivt med håndteringen af de besøgende autocampere, der ankommer til Bornholm. Arbejdet har omfattet parkeringsregulering, sagsbehandling samt rådgivning til både erhvervsdrivende og borgere. Desuden har administrationen iværksat en række tiltag for at imødegå udfordringer på specifikke områder, hvor der er problemer med camperende turister.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Bornholm har de senere år oplevet et stigende antal autocamperturister på øen. Autocamperturisterne bidrager positivt til turismeerhverv og detailhandel. Men der er også stigende infrastrukturelle udfordringer med at sikre gode forhold for autocamperne samtidig med at andre turister og lokale beboere ikke føler sig generet. Kommunen har desuden øgede udgifter til administration, regulering af parkering, affalds- og spildevandshåndtering.

Nedenfor følger en række af de elementer kommunen arbejder med og på i forbindelse med det øgede antal autocampister på øen.

Status vedrørende afmærkning på offentlig vej og øvrige BRK-arealer.

Administrationen har i indeværende periode arbejdet med afmærket med parkeringsforbud fra kl. 23-07 på følgende steder:

Kæmpestranden nr. 4, 4A, 6 & 6A (Kjærnes grunden), 3770 Allinge

Område: Havneareal

Parkeringsforbuddet fra kl. 23:00 til 07:00 blev implementeret i juni 2024 i overensstemmelse med NMPU-beslutningen fra marts 2023. Afmærkningen blev gennemført i samarbejde med Planafdelingens byudviklingsprojekt. Forbuddet er særligt rettet mod autocampere, som har været en kilde til gentagne klager fra lokalområdet.

Parkeringsareal Kæmpestranden

Ved Stranden nr. 2-4, 3740 Svaneke

Område: Delvist naturområde og offentligt vejareal

Parkeringsforbud fra kl. 23:00 til 07:00 blev etableret i november 2023, også i overensstemmelse med NMPU-

beslutningen fra marts 2023. Dette forbud gælder for alle trafikanter og har til formål at beskytte området, som både er et naturområde og et offentligt vejareal, fra natlig parkeringsbelastning.

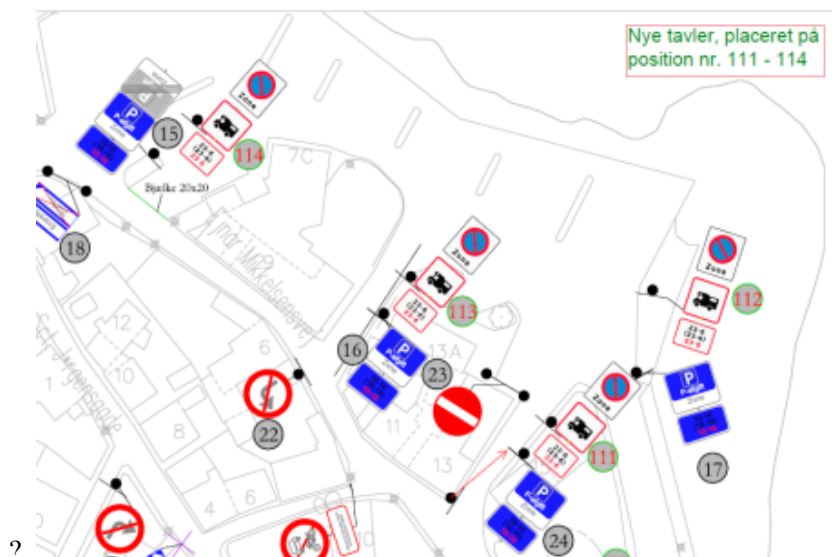

Parkeringsareal, Svaneke

Betalingsparkeringspladsen, Ejnar Mikkelsensvej 7-15, 3760 Gudhjem

Område: Havneområde (administreret af Vejmyndigheden)

Parkeringsforbuddet fra kl. 23:00 til 07:00 blev implementeret i juli 2024 som en del af en ny restriktiv afmærkning i nedre bydel. Afmærkningen blev udarbejdet i samarbejde med Gudhjems trafikgruppe og lokale foreninger. Forbuddet er specifikt rettet mod autocampere, da disse ofte har fyldt parkeringspladserne og er blevet oplevet som generende både af lokale beboere og besøgende.

Parkeringsareal Ejnar Mikkelsensvej, Gudhjem

Gudhjem Børnehave, Gudhjemvej 107-109, 3760 Gudhjem

Område: Kommunal matrikel, administreret af Ejendomme og Drift

Et parkeringsforbud specifikt rettet mod autocampere blev etableret i august 2024. I højsæsonen oplevede børnehaven, at autocampere i høj grad benyttede parkeringsarealet, hvilket skabte gener for institutionens daglige drift og forældre. På anmodning fra Ejendomme og Drift er der nu etableret et permanent parkeringsforbud for autocampere på dette område.

Ovenstående tiltag er en del af en bredere indsats for at regulere parkeringsforholdene på Bornholm, især med fokus på at afhjælpe de udfordringer, som autocampere kan skabe i højsæsonen og på udvalgte steder, hvor deres tilstedeværelse har været problematisk. Parkeringsforbuddene er udarbejdet i overensstemmelse med lokale beslutningsprocesser og i tæt samarbejde med relevante myndigheder og interessegrupper.

Håndhævelse af de afmærkede parkeringsforbud varetages af politiet, som har ansvaret for at sikre, at reglerne bliver overholdt, samt for at pålægge sanktioner ved eventuelle overtrædelser. Administrationen er dog ikke i besiddelse af data over, hvor mange gange politiet har grebet ind over for turister, der har overnattet i deres autocampere på områder med parkeringsforbud.

Derudover har politiet også ydet vejledning på andre områder, hvor autocampere har opholdt sig, især i tilfælde hvor det er blevet konstateret, at turister har overnattet flere nætter i træk på steder, hvor der ikke er udtrykkelig tilladelse til længerevarende ophold. Dette gælder særligt arealer, der ikke nødvendigvis er omfattet af et formelt parkeringsforbud, men hvor længerevarende brug af pladsen af autocampere kan skabe uønskede forstyrrelser for lokalområdet og øvrige trafikanter.

Denne vejledende rolle er vigtig for at sikre en balanceret håndtering af problematikken, da der ofte opstår en gråzone mellem lovgivning og praktisk brug af offentlige og private områder til rastning og ophold for autocampere. Politiets bistand i disse tilfælde bidrager til at minimere konflikter og sikre, at de gældende regler bliver kommunikeret korrekt til turisterne, samtidig med at man forsøger at tage hensyn til både turisternes behov og lokalbefolkningens interesser.

Det understreges, at politiets tilstedeværelse og håndhævelse i disse tilfælde er en væsentlig del af den samlede indsats for at sikre en hensigtsmæssig og lovmedholdelig anvendelse af parkerings- og rastarealer på Bornholm, særligt i de perioder, hvor autocamperturister er særligt talrige.

Autocampere på havnearealer.

I perioden fra den 15. maj til den 15. september er det muligt at parkere autocampere på dedikerede pladser ved Nørrekås Lystbådehavn, Hasle Havn og Tejn Havn. I denne periode kan der også tilkøbes adgang til havnens faciliteter under opholdet.

Fra den 16. september til den 14. maj er det fortsat muligt at benytte ovennævnte havne til rastning, men de tilknyttede faciliteter vil ikke være tilgængelige i denne periode. Der er seks pladser til autocampere på hver af de nævnte havne, og pladserne kan ikke reserveres på forhånd.

Antal overnatninger i indeværende år på de respektive havne er som følger:

- Tejn Havn: 68 overnatninger
- Nørrekås Lystbådehavn: 162 overnatninger
- Hasle Havn: 205 overnatninger

Derudover tilbyder følgende private havne faciliteter til autocampere: Listed, Nexø og Snogebæk.

Afledte udfordringer med driftsopgaver.

Regionkommunens Center for Trafik, Ejendomme og Drift er ansvarlige for den daglige drift og vedligeholdelse af de offentlige arealer på øen. Centeret har i den forbindelse beskrevet de udfordringer, som autocampernes håndtering af affald og spildevand medfører på Hammerhavn:

De offentlige toiletter bliver dagligt belastet af autocampere, der tømmer deres spildevandstanke (fækalier) i toiletterne. Dette medfører ofte, at toiletterne stopper til, hvilket kræver, at personalet skal bruge betydelige ressourcer på at genoprette gennemløbet. I nogle tilfælde er det nødvendigt at anvende en spulevogn for at løse problemet. Derudover bliver fækalievandet spredt ud over dørtrin og vægge, hvilket medfører omfattende rengøringsarbejde. Denne situation opstår dagligt på flere af øens offentlige toiletter, hvilket både er bekosteligt og uhygiejnisk.

Særligt på Hammerhavn opleves dette problem dagligt. Autocampernes affaldstanke tømmes i toiletterne, som derefter stopper til, hvilket resulterer i, at vand og spildevand sprøjter op på væggene og oversvømmer gulvene. Det pågældende toilet er desuden tilsluttet en tømmetank, som hurtigt fyldes, da der ikke er kloaktilslutning til stedet. Denne situation udgør både en hygiejnisk og økonomisk udfordring for vedligeholdelsen af de offentlige faciliteter.

De offentlige toiletter langs cykelruterne er ligeledes under betydeligt pres, hvor nogle autocampere tilslutter sig elforsyningen i forbindelse med overnatning på disse områder. Dette skaber yderligere belastning på faciliteterne, som ikke er beregnet til den form for brug. Derudover er mængden af affald på de offentlige arealer steget markant de seneste år, hvilket har resulteret i et øget tidsforbrug på oprydning og vedligeholdelse. Denne udvikling lægger yderligere pres på de ressourcer, der afsættes til at sikre renholdelse og drift på de offentlige områder rundt omkring på øen.

Henvendelser og forespørgsler fra erhvervslivet, borgere og turister

I løbet af året har administrationen modtaget 5-10 henvendelser, primært fra borgere, der har udtrykt utilfredshed med autocampernes tilstedeværelse og deres indvirkning på naturen. Disse henvendelser er typisk blevet håndteret ved at informere borgerne om de gældende love og regler.

Aktuelt behandles en sag vedrørende autocampere på Udegårdsvejen i Nexø, hvor området har tiltrukket en betydelig mængde autocamperturister og der pågår drøftelser om en regulering på denne parkeringsplads.

Flere erhvervsdrivende har desuden rettet henvendelse med bekymringer om, at det anses som konkurrenceforvridende, at autocampere har mulighed for at overnatte på offentlige arealer. I disse tilfælde har vi informeret de erhvervsdrivende om den relevante lovgivning på området.

Administrationen har ligeledes været i dialog med en campingplads i Gudhjem om mulighederne for at etablere dedikerede autocamperpladser. Denne dialog er dog midlertidigt sat i bero, da den forventede sagsbehandlingstid vurderes til cirka tre år grundet behovet for at udarbejde et kommuneplantillæg samt en ny lokalplan for området.

Der har også været en enkelt forespørgsel om etablering af bondegårdscamping på landbrugsejendomme. Administrationen har internt påpeget, at der endnu ikke er klare retningslinjer for, hvor og under hvilke vilkår sådanne pladser kan etableres. Dette skyldes typisk overlappet mellem Planloven, Naturbeskyttelsesloven og Vejloven, som alle kan have indflydelse på den endelige afgørelse.

Desuden har vejmyndigheden modtaget en forespørgsel om etablering af private parkeringspladser til autocampere i byzoner.

Overordnet set har administrationen primært behandlet henvendelser fra borgere, der oplever autocampere tilstedeværelse som en gene, når de anvender offentlige arealer i deres nærmiljø.

Administrationen har haft konstruktive dialoger med den lokale repræsentant for Autocamper Rådet på Bornholm. Bornholms Regionskommune har blandt andet distribueret rådets pjece om moral og etik for danske og udenlandske autocamperturister, som et led i oplysningsarbejdet. Denne pjece samt øvrig information om autocampere på Bornholm kan findes på BRK's hjemmeside.

Administrationens overvejelser vedrørende den stigende mængde autocamperturister på øen.

Administrationens arbejde med de offentlige arealer, som autocamperturister finder særligt attraktive, er generelt udfordrende. Der er stigende behov for forbedrede faciliteter til tømning af spildevand samt en mere effektiv affaldshåndtering. Dette er blevet et centralt fokusområde i bestræbelserne på at minimere de negative konsekvenser af autocamperturisternes tilstedeværelse og samtidig sikre, at de offentlige arealer holdes i en ordentlig og præsentabel stand.

På de arealer, der er omfattet af vejloven, kan mulighederne for autocamperparkering reguleres gennem en lokal parkeringsbekendtgørelse. Hvis en sådan bekendtgørelse bliver meget restriktiv, især på vejarealer, vil det sandsynligvis føre til, at autocamperturisterne søger alternative områder til parkering og overnatning, hvilket kan skabe nye udfordringer på andre offentlige eller private områder.

Vejmyndigheden arbejder derfor i samarbejde med andre berørte administrative afdelinger på at udarbejde klare og sammenhængende retningslinjer, der kan sikre en ensartet og forudsigelig håndtering af autocamperturisters brug af Bornholm. Dette skal skabe en rød tråd i tilgangen til autocampere og sikre, at der findes en balance mellem turisternes behov og de hensyn, der skal tages til lokalbefolkningen og naturen.

Derudover er der et behov for at udpege dedikerede områder, hvor autocampere kan tilbydes ordnede forhold, som både kan imødekomme turisternes ønsker om at raste, og som samtidig kan driftes og vedligeholdes effektivt af Regionskommunen. Disse områder skal have faciliteter, der kan håndtere spildevand, affald og eventuelt el-tilslutning, så turisternes ophold på Bornholm bliver både bekvemt og miljømæssigt forsvarligt.

Endelig er det afgørende, at information om de ordnede forhold og parkeringsmuligheder udbredes bredt til både danske og udenlandske autocamperturister. For at sikre en effektiv kommunikation og markedsføring af disse ordninger bør samarbejdet med Destination Bornholm genoptages. Dette vil bidrage til, at turisterne på forhånd er informeret om reglerne og mulighederne, hvilket kan medvirke til at reducere de udfordringer, der opstår, når turister overnatter på uegnede eller uautoriserede steder.

Administrationen påbegynder en revision af parkeringsbekendtgørelsen for Bornholms Regionskommune i starten af 2025. Som en del af denne proces vil der blive fokuseret på reguleringen af autocampere. I den forbindelse vil administrationen samarbejde med relevante interesseorganisationer inden for autocamperområdet for at sikre en grundig og balanceret behandling af emnet.

Administrationen afholder dialog møde med Destination Bornholm samt interesseorganisationer i ultimo november 2024.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag 1. NMPU Ref. 1. marts 2023

Bilag 2. NMPU Ref. 6. december 2023

Punkt 8: Orientering om Grøn Trepartsaftale af juni 2024

24/22467

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Center for Miljø Plan og Kultur orienterer om arbejdet med aftale om et Grønt Danmark mellem regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening af 24. juni 2024 - den grønne trepartsaftale.

Den politiske aftale er endnu ikke blevet udmøntet – hverken i forhold til retsgrundlag, opgavefordeling eller økonomi, men kommunerne er tiltænkt en central rolle i gennemførelse af den omfattende arealomlægning, aftalen lægger op til. Center for Miljø, Plan og Kultur er indenfor disse rammer påbegyndt at undersøge muligheder internt for organisering af opgaven og validere datagrundlag for det centrale arealfordelingsværktøj – MARS- der stilles til rådighed fra Miljøstyrelsen til opgaven.

Udvalget orienteres på ny, når der foreligger en udmøntning af aftalen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Den grønne trepartsaftale

Regeringen indgik den 24. juni 2024 en aftale med Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening med titlen – Aftale om et grønt Danmark.

Aftalen udgør det langsigtede grundlag for en historisk omlægning og omstilling af Danmarks arealer og fødevarer- og landbrugsproduktion og indeholder ambitiøse indsatser for klima, vandmiljø og natur.

Arealomlægning

En central del af aftalen er, at der skal ske en omfattende arealomlægning, hvor en del af det areal, der i dag bruges til at producere fødevarer, skal tages ud af landbrugsdrift. Der skal bl.a. udtages kulstofrige lavbundsgrunde, plantes skov og etableres vådområder og anden natur, som bl.a. har til formål at reducere kvælstofudledningen til vandmiljøet. Samtidig skal der på de øvrige, robuste landbrugsarealer kunne skrues op for udbyttet, så der fortsat kan være en stærk fødevarerproduktion i Danmark.

Kommunerne skal senest i 2025 lave en omlægningsplan og herefter arbejde aktivt for, at de arealbaserede omlægninger gennemføres i overensstemmelse med planen. Kommunerne skal være tovholder for opgaven og den lokale organisering. Arbejdet skal organiseres i vandoplandsstyregrupper (VOS'er), som udover kommunen har deltagelse af natur- og landbrugsorganisationer, Naturstyrelsen og er i tæt samarbejde med udtagningskonsulenter.

Uafklaret økonomi og ressourcetræk

Med aftalen følger økonomi til kommunernes arbejde. Den endelige udmøntning af midlerne forhandles lige nu mellem KL og regeringen og forventes fordelt til kommunerne efter indsatsbehov. BRK har på nuværende tidspunkt ikke

ressourcer til selv at gå ind i opgaven og har heller ikke erfaring med flere af opgavetyperne som f.eks. jordfordeling. Bornholm har på nuværende tidspunkt endnu ikke etableret en lokal vandoplandsstyregruppe (VOS), da vi ikke tidligere har haft indsatser, der krævede etablering af dette organ. Vi afdækker, i hvilket omfang BRK's Grønt Dialogforum kan inddrages, hvis VOS eventuelt skal udvides midlertidigt med et kystvandråd, der kan understøtte VOS-gruppens arbejde.

Det ligger i oplægget og forhandlingerne mellem KL og regeringen, at kommunerne kommer til at trække ekstra ressourcer ind for at løse opgaverne. Organisatorisk vil opgaven være forankret i afdelingen for Plan, Byg og Miljø, og de største ressourcestræk i forbindelse med opgaveløsningen forventes i natur- og miljømyndigheden.

Omlægningsplaner via MARS

Miljøstyrelsen stiller et digitalt værktøj MARS (Multifunktionel Arealanvendelse Registrering System) til rådighed for arbejdet med omlægningsplanerne.

Omlægningsplanerne i MARS skal skabe et samlet digitalt overblik over projekter og effekter, der medvirker til, at sikre målopfyldelse og transparens af kvælstof- og udtagningsindsatsen. Detaljeringsniveauet for de kortdata, der skal danne grundlag for arbejdet i MARS er endnu ikke afklaret. Center for Miljø, Plan og Kultur har derfor fokus på at sikre og validere data, så udgangspunktet for MARS bliver så korrekt som muligt.

Miljøstyrelsen forventer, at systemet er klar til brug i januar 2025 i en første version.

Omlægningsplaner og virkemidler

Det er ligeledes uafklaret, hvor meget eller hvilke virkemidler der skal med i de første omlægningsplaner for 2025. De virkemidler, som skal ind i omlægningsplanerne er som udgangspunkt kvælstofindsatserne fra store vådområder, lavbundsprojekter, skovrejsning og muligvis ekstensivering. Det er lidt uvist om skovrejsningsindsatsen kommer ind i omlægningsplanerne fra starten, ligesom det er også uvist, hvordan skovindsatsen skal fordeles på landsplan.

Det forventes, at omlægningsplanen skal godkendes politisk i de enkelte kommuner, og at der skal være en koordinering i forhold til kommuneplaner. KL arbejder på et notat om kommunalbestyrelsernes rolle og ansvar i forhold til omlægningsplanerne, og vi håber det kommer til at stå lidt mere konkret i det.

Økonomiske konsekvenser

Dette er endnu ikke afklaret

Punkt 9: Orientering om status på naturpolitikens handleplaner

21/13355

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog i 2021 en naturpolitik for Bornholm og vedtog efterfølgende i april 2022 en række handleplaner fordelt på ni strategiske indsatsområder. Handleplanerne skal understøtte virkeliggørelsen af naturpolitikens visioner og mål.

Der blev den 3. maj 2023 givet en orientering til Natur-, Miljø- og Planudvalget om status på arbejdet med handleplanerne. Formålet med dette dagsordenspunkt er, at give en ny status på aktuelle handlinger indenfor de ni indsatsområder.

I 2025 skal naturpolitikken evalueres, og der vil i den sammenhæng ske en mere omfattende afrapportering.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog i juni 2021 en naturpolitik for Bornholm, der sætter retningen for, hvordan naturen på Bornholm skal udvikle sig, og hvordan vi vil have lov at bruge og opholde os i den. Naturpolitikken er baseret på fire visioner. Man kan læse mere om det konkrete indhold af de fire visioner i naturpolitikken, som er vedlagt som bilag 1.

Kommunalbestyrelsen besluttede, at der også skulle udarbejdes handleplaner, som mere konkret skulle understøtte virkeliggørelsen af naturpolitikens visioner og mål. Seks arbejdsgrupper udarbejdede handleplaner indenfor ni strategiske indsatsområder. Handleplanerne blev godkendt af Natur-, Miljø- og Planudvalget i april 2022. Der blev ikke afsat ekstra ressourcer til arbejdet med implementering af handleplanerne. Arbejdet foregår derfor indenfor de eksisterende budget- og ressourcemæssige rammer.

Naturpolitikken og handleplanerne kan ses på kommunens hjemmeside [her](#). En oversigt over de ni strategiske indsatsområder og deres tilknytning til naturpolitikens visioner kan ses i tabellen på næste side.

Handleplanerne beskriver ikke kommunens samlede indsatser på naturområdet, men bygger oven på kommunens basisdrift, hvor kommunen løbende gennemfører indsatser for naturpleje, naturgenopretning og publikumsadgang på kommunale og private arealer over hele Bornholm.

Handleplanerne omfatter indsatser på kommunale såvel som private arealer. De centrale aktører i arbejdet med indsatserne er kommunens Center for Miljø, Plan og Kultur og Center for Trafik, Ejendomme og Drift samt NaturBornholm.

Der blev også den 3. maj 2023 givet en orientering til Natur-, Miljø- og Planudvalget om status på arbejdet med handleplanerne. Formålet med denne orientering er, at give en ny status med fokus på aktuelle handlinger indenfor de ni indsatsområder.

I 2025 skal naturpolitikken evalueres, og der vil i den sammenhæng ske en mere omfattende afrapportering.

Naturpolitikens Strategiske INDSATSOMRÅDER 2022-2025	Naturpolitikens visioner (mål) som dækkes af indsatsen			
	Vi er fælles om naturen	Mere plads til naturen	Vi handler bæredygtigt	Mere viden og formidling
BRK går forrest BRK viser vejen på egne arealer og i planarbejdet	X	X	X	X
Sammenhængende natur på Nordbornholm En prioriteret indsats i et caseområde for Grønt Danmarkskort		X		
Sikre og genoprette værdifuld natur Fortsætte med at gøre det, som virker. Starte nyt, som har stor værdi.	X	X		
Mere bynær natur I samarbejde med borgerne – vi starter med indlandsbyerne	X	X	X	X
Grøn dannelse på Bornholm Fortsætte indsatsen med børn og unge. Og udbrede den til de voksne	X		X	X
Grøn Ø – fælles digital platform Målrettet de voksne – borgere/turister/erhverv/lodsejere	X		X	X
Bedre adgang til Bornholms Rekreative Netværk Indledningsvis med udgangspunkt i eksisterende stier og faciliteter.			X	X
Kortlægning af vores værdifulde natur Som grundlag for "kloge" og langsigtede beslutninger og handlinger			X	X
Kommunikation og motiverende formidling En koordineret indsats, som sikrer inddragelse og medejerskab	X		X	X

Tabel: De ni

strategiske indsatsområder og deres tilknytning til naturpolitikens visioner

Herunder gives en kort status på aktuelle handlinger i indenfor de ni indsatsområder.

BRK går forrest

Indsatsområdet "BRK går forrest" vedrører kommunens egne arealer, hvor kommunen kan igangsætte aktiviteter på eget initiativ. Der er i forbindelse med vedtagelsen af naturpolitikken lavet en handlingsplan med 34 handlinger. For nærmere gennemgang og status på de enkelte handlinger, se 'Status på handleplanen BRK får forrest' i bilag 2.

Der arbejdes i administrationen tværgående med samarbejde og kompetenceudvikling med henblik på, at give naturen bedre vilkår på de kommunale arealer. Som en del af indsatsen arbejder administrationen med at skubbe til en udvikling, hvor borgerne værner sig til at arealer flere steder får et mere vildt udtryk. Kommunen har en bred vifte af arealer i form af skove, parker, bygningsnære arealer, idrætsanlæg og veje. Arealerne behandles derfor forskelligt alt efter deres funktion og den sammenhæng de ligger i.

I forbindelse med udarbejdelsen af lokalplaner, landzoneadministration samt i anlægsprojekter, hvor kommunen selv er bygherre indarbejdes naturhensyn så vidt muligt som en fast rutine.

Indenfor Grønt Danmarkskort skal naturnetværket søges udviklet og varetagelsen af naturhensyn i disse områder vægtes derfor højt af administrationen. Grønt Danmarkskort er udpegningen af et sammenhængende naturnetværk, som omfatter naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser. Se udpegningerne [her](#).

Grønt Danmarkskort er et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj, der anvendes som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser. Indenfor Grønt Danmarkskort skal det derfor sikres, at indgreb i form af byvækst, veje, og andre tekniske anlæg mv. ikke kan forringe naturindholdet, levesteder og spredningsveje for vilde planter og dyr.

Ønsker kommunalbestyrelsen alligevel at opføre ny bebyggelse eller lignende indenfor Grønt Danmarkskort, skal kommuneplanens retningslinjer for varetagelse af naturbeskyttelsesinteresserne følges. Retningslinjerne for Grønt Danmarkskort kan ses [her](#).

Eksempelvis er der indenfor Grønt Danmarkskort i de seneste år planlagt eller igangsat planlægning for nye sommerhuse ved Langebjerg, Hammersø, Gedebakkevej, Ålebæk samt trætophytter ved Rutsker Højlyng. Dertil kommer byggeriet af et Trailcenter i Almindingen.

Sammenhængende natur på Nordbornholm

Indsatsområdet er en del af arbejdet med at skabe større naturmæssig sammenhæng i Den Grønne Bølge, hvor mosaikken af naturområder på Nordbornholm også indgår. Der arbejdes på et forslag til landskabsstrategi for udviklingen af Den Grønne Bølge, der forventes færdiggjort i 2024. Derudover forventes det, at 'Aftale om et grønt Danmark' vil få positiv indvirkning på mulighederne for at binde naturområder bedre sammen.

Regeringen og parterne i den grønne trepart indgik i juni 2024 'Aftale om et grønt Danmark'. Ifølge aftalen skal der i de kommende år ske en omfattende arealomlægning, hvor en del af det dyrkede areal skal tages ud af landbrugsdrift og omlægges til skov, vådområder og anden natur for at gavne klima, vandmiljø og biodiversitet. Kommunerne skal lave en plan for denne omlægning og sikre dens gennemførelse sammen med natur- og landbrugsorganisationer, Naturstyrelsen, udtagningskonsulenter og de private lodsejere.

Gennemførelse af arealomlægningen forventes, at give mere plads til naturen og bidrage til at skabe mere sammenhængende natur. BRK afventer lige nu, at trepartsaftalen udmøntes mere konkret, og at der tildeles ressourcer til kommunerne til opgaven.

Sikre og genoprette værdifuld natur

I handleplanen for dette indsatsområde er det primære fokus på genopretning af vådområder på lavbundsgrunde. I den grønne trepartsaftale, som er nævnt ovenfor, er udtagning af lavbundsgrunde og etablering af vådområder vigtige elementer. Bornholm har få kulstofrige lavbundsgrunde, men idet aftalen også har fokus på at mindske udledningen af kvælstof og at gavne biodiversiteten, er det kommunens umiddelbare forventning, at gennemførelse af trepartsaftalen de kommende år vil føre til genopretning af flere vådområder på Bornholm.

Statens etablering af Naturnationalpark Almindingen forventes tillige at udgøre et stort bidrag til genopretningen af værdifuld natur. Urørt skov, helårsgræsning og mere naturlig hydrologi medfører, at området, hvor der i dag er plantage, gradvist vil vige pladsen til fordel for en mosaik af varierede naturtyper, der giver mange nye levesteder for dyr og planter.

Mere bynær natur

Kommunalbestyrelsen har vedtaget skovrejsning af 8 ha kommunal klimaskov syd for Hasle, som planlægges plantet i 2025.

Af borgerdrevne projekter kan nævnes sommerfuglemarken og skulpturhaven ved Gudhjem Museum der er blevet indviet maj 2022 med sommerfuglehabitater og offentligt tilgængelige stier. Desuden kan nævnes 4-kløver-klyngens arbejde med at forbedre adgangen til de omgivende landskaber i de fire klyngebyer Rø, Klemensker, Nyker og Årsballe.

Grøn dannelse på Bornholm

Alle 6 kommunale skoler har fået Grønt Flag, som er en ordning under Friluftsrådet. Det Grønne Flag er med til at give skolerne en synlig grøn profil, og miljøundervisning, som gør en forskel. Heldagsskolen er undervejs og Kildebakken kører deres egen grønne linje.

Grøn dannelse er blevet en del af skolernes strategi og handleplaner. Der er et Grøn Dannelsesnetværk som kører på tredje år. Netværket er for undervisere fra alle skoler.

Flere skoler er ved at udvikle deres udeområder, så skolernes arealer bliver grønne læringsrum ud over at kunne bruges til bevægelse og leg.

Den årlige Naturvidenskabsfestival er en del af skolernes aktiviteter, hvor blandt andet kommunens medarbejdere på naturområdet er aktive i formidlingen.

Kommunens dagtilbud har lavet en netværksgruppe, hvor de mødes for at udvikle den Grønne dannelse i dagtilbuddene. Flere børnehaver har allerede fået Friluftsrådets Grønne Spireflag og andre arbejder på at opnå det.

Der holdes en Grøn Dannelses Konference hvert år, med over 100 deltagere. Konferencen er for ansatte og studerende i skoler og dagtilbud. Næste konference er 30. januar 2025.

Grøn Ø – fælles digital platform

I maj 2023 blev foreningen Outdoor Bornholm stiftet. Foreningen har blandt andet til formål, at sikre, sammenspil mellem de Bornholmske outdooraktører og BRK, for at underbygge kommunens naturpolitik, turismepolitik, tilflytterstrategi og sundhedspolitik. Sekretariatsfunktion drives af NaturBornholm. Det er forventningen, at foreningens hjemmeside med tiden bliver en fælles digital platform for friluftslivet og dermed et væsentligt supplement til hjemmesider som udinaturen.dk, bornholm.info, 367ture.dk.

Bedre adgang til Bornholms rekreative netværk

Kommunen vedligeholder og forbedrer løbende de stier som vi administrerer, med henblik på at forbedre adgangen til naturen. Eksempelvis er vandring langs Højlyngsstien ved Øleå udfordret af høj vandstand i de vådeste perioder af året. I sommeren 2024 er der lavet nye broer over vandløb og spanger (primitive gangbroer) over de dele af stien.

Arbejdet med at forbedre adgangen til og kvaliteten af de enkelte stier, i forhold til information, faciliteter og farbarhed, foregår ofte med hjælp fra studerende, der afvikler deres praktikforløb i kommunen. Det kan eksempelvis være studerende i Landskabsarkitektur og Bydesign eller kommende Skov- og landskabsingeniører.

Af større indsatser med henblik på at styrke mulighederne for friluftsliv, kan nævnes:

Trailcenter Rytterknægten: Der er ved at blive bygget et trailcenter på Rytterknægten i Almindingen. Trailcenteret bliver et fysisk mødested for gæster i naturen og en indgang til Bornholms rekreative netværk i form af vandrestier, cykelveje o. lign. Formidling af natur, stier og turmuligheder vil guide de besøgende til gode naturoplevelser og -aktiviteter. Trailcenteret forventes færdigbygget ved udgangen af 2024.

Borgerdrevne stiprojekter: Det er et tids- og ressourcekrævende arbejde, at etablere nye lokale stier og længere vandreruter, der helt eller delvist forløber på private arealer. Det kræver dialog med lodsejere, fundraising, medfinansiering samt stor tålmodighed. Derfor har kommunen kun mulighed for at engagere sig i få af de ønskede stiprojekter. I stedet understøtter kommunen, så vidt muligt, lokale initiativer til stiprojekter med praktisk viden, kortmateriale, sparring vedr. forløb og kontakt til myndigheder, fonde og lodsejere.

Kommunen har desuden arrangeret stiseminaret 'Rekreative stier i det åbne land'. Seminaret var primært rettet mod borgerforeninger fra byer beliggende i eller i tilknytning til Den Grønne Bølge. Arrangementet havde fokus på, hvordan borgere selv kan bidrage til at etablere nye stier og faciliteter i deres lokalområde for at synliggøre dets kvaliteter, forbedre det sociale liv, friluftslivet, samt fremme sundhed, erhverv og bosætning.

Danmarks Naturstier: 'Danmarks naturstier - en omvej værd' er et fondsstøttet projekt forankret i Naturstyrelsen, der har til formål at skabe et netværk af naturnære ruter i hele Danmark. Ambitionen er at skabe forbedret adgang til naturen og samtidig styrke friluftsliv, naturturisme, formidling af naturen og kulturelle seværdigheder i naturen. Der ydes økonomisk støtte til lokale processer, afmærkning og infoskilte. Kommunen er i samarbejde med Naturstyrelsen Bornholm ved at afklare, hvilke muligheder der er for at etablere nye stier på Bornholm og hvor de gør mest gavn. Her er der enighed om, at prioritere etableringen af en ny vandrerute på tværs af Bornholm mellem Rønne og Gudhjem.

Danmarks Naturstier udvikles i et partnerskab mellem Miljøministeriet, Kommunernes Landsforening og Friluftsrådet. Projektet er blandt andet iværksat med inspiration fra kommunens og Naturstyrelsens arbejde med Højlyngsstien i Den Grønne Bølge.

Kortlægning af vores værdifulde natur

Der foregår en løbende kortlægning af naturarealer, som udføres af statslige myndigheder, kommunen, konsulenter med flere, og nationale artsdatabaser til brug for både myndigheder og borgere bliver løbende udviklet og udbygget.

Miljøstyrelsen har i 2024 foretaget kortlægning af naturmæssigt særligt værdifulde skove på private arealer på Bornholm. Resultaterne forventes offentliggjort ved udgangen af 2024.

Kommunikation og motiverende formidling

Indsatsen er ikke igangsat, da der ikke er afsat midler til indsatsen. Indsatsen betragtes stadig som et centralt element i udmøntningen af naturpolitikens visioner.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag 2. Status på handleplanen BRK går forrest 2024

Bilag 1. Bornholms Naturpolitik

Punkt 10: Orientering om status på 10-årigt vedligehold af registreringen af §3-beskyttede naturarealer

20/11762

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Kommunerne er forpligtet til, inden for en 10-årig periode fra 1. januar 2015 til 31. december 2024, at gennemgå alle arealer, som er registreret som beskyttet natur i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Formålet er at ajourføre den vejledende registrering af de beskyttede naturarealer. Gennemgangen sker ved brug af luftfotos og ved behov også besigtigelser. Status er pr. september 2024, at BRK har vurderet ca. 88 % af kommunens registreringer som værende ok. For de resterende ca. 12 % er der vurderet at være uoverensstemmelser, som skal følges op med en grundigere gennemgang og eventuelt sagsbehandling. BRK arbejder fortsat med at gennemgå uoverensstemmelserne. Dog forventer kommunen ikke inden periodens afslutning at kunne opnå, at 100 % af registreringerne får status som ok, idet sagsbehandlingen af uoverensstemmelserne vil tage længere tid. Gennemgangen fortsætter ind i den næste 10-årige periode.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Baggrund om § 3-beskyttelsen

Naturbeskyttelsesloven indeholder en generel beskyttelsesordning for naturtyper – den såkaldte § 3-beskyttelse. Beskyttelsen efter § 3 gælder for søer og udpegede vandløb samt heder, moser, strandenge, ferske enge og overdrev. Søer skal have et areal på mindst 100 m² og øvrige områder mindst 2500 m² for at være beskyttede.

Naturbeskyttelsesloven værner naturtyperne mod ændringer i deres naturtilstand. Tilstanden af beskyttet natur må som udgangspunkt ikke ændres. Ønsker ejeren at foretage ændringer i et beskyttet naturareal, skal der søges om dispensation hos kommunen. Det er som udgangspunkt tilladt at fortsætte med eksisterende drift, men siden 2022 har det ikke været tilladt at gødske, sprøjte eller foretage omlægning af arealerne.

På beskyttede arealer, som ejes af kommunen eller staten, har kommunen/staten pligt til at pleje arealerne, så de ikke varigt skifter karakter. I modsætning hertil har private ejere af § 3-områder ikke pligt til aktivt at bevare tilstanden af den beskyttede naturtype gennem pleje m.v. Private har således ingen handlepligt, men kun en pligt til ikke at foretage noget, der ændrer naturtilstanden.

§ 3-registreringen

Naturtyperne er beskyttede overalt, hvor de forekommer i Danmark. De beskyttede naturarealer er vejledende registreret på kort og kan findes på Danmarks Miljøportal i systemet [Danmarks Arealinformation](#) og på [BRK's hjemmeside](#). Et areal kan godt være beskyttet, selv om det ikke er registreret som beskyttet. Det sker, når et areal vokser sig ind i beskyttelse. Et

areal kan også vokse ud af beskyttelsen, selv om det er vejledende registreret som beskyttet. Det er en konkret vurdering på baggrund af arealets tilstand og driftshistorie, som afgør, om et areal er beskyttet.

De beskyttede områder er vejledende registreret første gang af amterne fra 1992, da naturbeskyttelsesloven blev vedtaget. Siden 2007 har det været kommunernes opgave at vedligeholde den vejledende registrering. Efter en aftale mellem Miljøministeriet og Kommunernes Landsforening, skal alle områder gennemgås indenfor en 10-årig cyklus. Naturstyrelsen vedligeholder selv § 3-registreringen på de statslige arealer, som de forvalter.

På billedet herunder ses et luftfotoudsnit omkring Natur Bornholm og Klintebakken. De skraverede felter er de vejledende registreringer, mens farven viser hvilken naturtype feltet er registreret som. Den orange farve er naturtypen overdrev, den grønne er eng og de blå felter er søer.

Aftalen om 10-årig vedligehold af § 3-registreringen

Aftalen indebærer, at kommunerne inden for 10-årige perioder: I) holder geografien af § 3-registreringerne ved lige II) undersøger eventuelle uoverensstemmelser nærmere III) eftersøger og registrerer eventuel ny natur IV) årligt formidler oplysninger om den løbende vedligeholdelse af § 3-registreringerne til Miljøministeriet.

Vedligeholdelsen af registreringerne indebærer, at kommunerne inden for 10-årige perioder gennemgår det samlede registrerede § 3-areal i Danmarks Miljøportal og sammenholder dette med opdaterede luftfoto for hele kommunen. Eventuelle uoverensstemmelser mellem registreringen og luftfoto undersøges nærmere, enten ved nærmere gennemgang af luftfoto og andre relevante oplysninger og/eller ved besigtigelse. Viser den nærmere gennemgang af uoverensstemmelsen, at der er tale om f.eks. naturlig tilgroning eller fejlregistrering, tilrettes eller fjernes registreringen i Danmarks Miljøportal. Viser gennemgangen, at der er tale om en overtrædelse af § 3-beskyttelsen, skal sagen håndteres i henhold til lovgivningen. Nye eller ikke tidligere registrerede § 3-områder indberettes i Danmarks Miljøportal.

Den første 10-års periode løber fra 1.1.2015 til 31.12.2024.

I 2019 satte Miljøstyrelsen og Kommunernes Landsforening fokus på 10-års gennemgangen, og Danmarks Miljøportal udarbejdede hjælpeværktøjer til kommunernes registrering, som gjorde det nemmere at holde styr på gennemgangen og indberetningen til Danmarks Miljøportal.

Her under ses to billeder taget på besigtigelser foretaget i år. Det første billede er naturtypen ellesump, som er en mose registrering. På billedet ses åbent vandspejl mellem elletræerne.

Det andet billede er fra en besigtigelse på lufthavnens arealer. Billedet viser et tørt areal, som er domineret af hedelyng. Den store udbredelse af hedelyng er karakteristisk for naturtypen hede.

Status i Bornholms Regionskommune

Bornholms Regionskommune har gennem hele perioden løbende ført tilsyn med § 3-områder. I årene før 2019 blev der hvert år foretaget et antal besigtigelser dels af BRK selv og dels af en konsulent. Fra og med 2019 har BRK arbejdet mere målrettet med 10-års gennemgangen bl.a. ved brug af Danmarks Miljøportals hjælpeværktøjer, og kommunen har selv foretaget besigtigelserne.

Besigtigelser udføres primært i sæsonen fra maj til september, hvor de fleste plantearter kan genkendes i felten. Dette sætter en vis begrænsning for omfanget af besigtigelser pr. år. Data fra tidligere besigtigelser kan udgøre værdifulde oplysninger, som har betydning ved vurderingen af arealernes naturkvalitet og udbredelse, men mange arealer har ikke tidligere været besigtiget af kommunen.

Bornholms Regionskommune har i september 2024 opgjort status for kommunens vedligehold af § 3-registreringen. Der er på dette tidspunkt i alt 4540 antal registreringer på Bornholm med et samlet areal på 2421 ha. Heraf administrerer

Naturstyrelsen 360 registreringer med et samlet areal på 645 ha svarende til lige under 27 % af det samlede § 3-beskyttede areal på Bornholm.

Bornholms Regionskommune vedligeholder § 3-registreringen på alle øvrige arealer, hvilket er 4180 registreringer med et samlet areal på 1776 ha. Heri indgår 275 registreringer på BRK's egne arealer med et samlet areal på 205 ha.

Bornholms Regionskommune har pr. september 2024 gennemgået samtlige 4180 § 3-registreringer på luftfotos og foretaget besigtigelser af en del af registreringerne. I tabellen nedenfor ses det, at pr. september 2024 har ca. 88 % af registreringerne en status som 'ok - gennemgået', mens ca. 12 % har en status som 'uoverensstemmelse'. De samlede tal er omtrent de samme, når man regner registreringerne i antal som i areal.

Antal registreringer	Sø	Eng	Hede	Mose	Overdrev	Strand-eng	Totalt antal	Totalt antal i %
Ok - gennemgået	2656	185	94	105	257	387	3684	88,1
Uoverensstemmelse	295	77	16	17	62	29	496	11,9
Total	2958	262	119	124	321	416	4180	100

Arealer i ha	Sø	Eng	Hede	Mose	Overdrev	Strand-eng	Totalt areal	Totalt areal i %
Ok - gennemgået	281,7	215,2	383,2	79,3	477,6	135,5	1572,4	88,5
Uoverensstemmelse	13,2	75,0	20,2	5,7	84,5	5,1	203,6	11,5
Total	295,1	290,2	410,1	86,0	563,3	140,5	1785,1	100

Bemærk, at beskyttede vandløb ikke indgår i ovenstående beregninger, da de ikke indgår i den 10-årige gennemgang.

Tallene viser en foreløbig status, idet BRK fortløbende arbejder videre med gennemgang af de registrerede uoverensstemmelser - dels på baggrund af data fra årets feltsæson og dels med yderligere luftfotogennemgang og besigtigelser, hvor det er relevant. Det forventes derfor, at der ved afslutningen af den 10-årige periode den 31. december 2024 vil være opnået en højere procentandel af registreringer, som opnår status som 'ok - gennemgået'.

Det vurderes dog ikke muligt at opnå, at 100 % af registreringerne opnår en status som ok ved periodens afslutning. Dette skyldes primært, at uoverensstemmelser, som skyldes lovovertrædelser, kræver grundigere sagsbehandling og ofte medfører et længerevarende sagsforløb. Ved periodens afslutning forventer BRK at have opnået overblik over de resterende uoverensstemmelser. Nogle uoverensstemmelser er mange år gamle, og der er således et vist efterslæb.

Registreringerne som 'ok-gennemgået' eller 'uoverensstemmelse' registreres i et editeringsmodul i Danmarks Miljøportal, som kommunen kan anvende til arbejdet, men disse informationer er ikke offentligt tilgængelige. At et areal er 'ok-gennemgået' er ikke det samme som, at arealet nødvendigvis har en god naturtilstand. Det indgår ikke i aftalen om 10-års vedligehold, at kommunerne skal opgøre naturtilstanden af arealerne.

For den del af arealerne, som BRK besigtiger, anvendes en besigtigelsemetode, hvor der ud fra de indsamlede data kan beregnes et naturtilstandsindeks. Her opgøres naturtilstanden på en skala fra 0 til 1, hvor 1 er bedst. For nuværende er det ca. 550 af de § 3-registrerede arealer på Bornholm, som er besigtiget ved brug af metoden, og hvor naturtilstanden således er beregnet. På Danmarks Miljøportal offentliggøres kommunens besigtigelser og herunder også information om det beregnede naturkvalitetsindeks for hvert enkelt areal. Disse oplysninger kan findes på [Danmarks Arealinformation](#) eller [Danmarks Naturdata](#), som begge er en del af Danmarks Miljøportal.

Plan for arbejdet fremadrettet

Den 1. januar 2025 starter en ny 10-årig periode for vedligehold af § 3-registreringen. BRK planlægger at organisere arbejdet med vedligehold på en sådan måde, at omkring en tiendedel af kommunens areal gennemgås systematisk hvert

år. Hertil kommer andre besigtigelser i forbindelse med konkrete sager og projekter.

Sideløbende hermed vil BRK arbejde på sagsbehandlingen af de uoverensstemmelser, som kommunen ikke har nået at behandle i den indeværende 10-års periode.

Det er kommunens forventning, at der med den systematiske fremgangsmåde løbende vil blive skabt et grundigere overblik over § 3-arealernes udbredelse og kvalitet. Det formodes dog også, at den grundige gennemgang vil føre til, at kommunen løbende bliver opmærksom på flere uoverensstemmelser, som skal sagsbehandles.

Ressourceforbrug

De senere år har kommunen brugt medarbejderressourcer anslået til omkring en halv fuldtidsstilling pr. år på arbejdet med § 3-beskyttelsen, herunder både registrering og sagsbehandling. Arbejdet er primært fordelt på to medarbejdere. Det øgede fokus på kommunernes gennemgang af de naturbeskyttede arealer har medført et ekstra ressourcebehov. Hvis der er et politisk ønske om, at gennemgangen og sagsbehandlingen på området skal gå hurtigere, vil det kræve enten, at medarbejderne får mere tid til opgaven, at der ansættes en ekstra medarbejder eller indkøb af konsulenthjælp i en periode.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 11: Orientering om ny model og takst for opkrævning af gebyr til skadedyrsbekæmpelse

24/4838

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres om en ny opkrævningsmodel for gebyret af den kommunale skadedyrsbekæmpelse.

Bekæmpelse af rotter reguleres i [bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter](#). Der er den 21. august 2024 kommet en ny version af bekendtgørelsen, der træder i kraft 1. januar 2025. Ændringerne vedrører bl.a. hvordan gebyret, der skal finansiere rottebekæmpelsen, bliver fastsat.

Den nuværende opkrævningsmodel gældende for 2024 er baseret på ejendommens areal oplyst i BBR og beregnes som en sats pr. bebyggede antal kvadratmeter.

Den nye opkrævningsmodel gældende for 2025 er også baseret på ejendommens areal oplyst i BBR. Den anvender differentierede gebyrsatser efter størrelsen af det bebyggede areal på en ejendom og omfatter derfor ikke ubebyggede grunde. Gebyret for den enkelte ejendom består efter den nye model af tre dele; et fast bidrag, et bidrag for antal bebyggede kvadratmeter op til 250 kvadratmeter (omtalt som sats 1), og et bidrag for antal bebyggede kvadratmeter over 250 kvadratmeter (omtalt som sats 2).

I forhold til budgettet til 2025 er taksten baseret på den gamle model og sænket med 10 % som følge af forventet akkumuleret overskud ultimo 2024. Taksten er sænket da området skal hvile i sig selv.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. april 2024, at godkende modellen for beregning af rottegebyret og taksten for gebyret for 2024.

Miljøministeriet har den 21. august 2024 udsendt en ny bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Bekendtgørelsen indeholder væsentlige ændringer i fordelingen af gebyr til rottebekæmpelse. Det vil påvirke kommunernes beregning af gebyrerne og boligorganisationernes udgifter til rottebekæmpelse.

Den nye [rottebekendtgørelse](#) (bek. nr. 991 af 21/08/2024) træder i kraft den 1. januar 2025.

Ændringer i fordelingsnøglen

Den eksisterende model for beregning af rottebekæmpelsesgebyret er baseret på en andel af ejendomsværdien. Dette medfører uforholdsmæssige store gebyrer for rottebekæmpelse for ejendomme med stort areal, som ikke reelt modsvares af en tilsvarende faglig begrundelse.

Den nye model inddrager både ejendommens størrelse og et grundgebyr. Samtidig tager modellen højde for, at gebyret også skal finansiere omkostninger forbundet med bekæmpelse på offentlige områder.

Rottebekæmpelsesgebyret kommer fremover til at bestå af to bidrag:

Den første del af bidraget vil dække 1/3 af kommunens samlede budget til rottebekæmpelse og fordeles ligeligt blandt alle ejendomme i kommunen - som et grundgebyr - uanset størrelse.

De sidste 2/3 fordeles som et bidrag baseret på ejendommens areal opdelt i to satser. Sats 1 vil gælde for ejendommens første 250 kvadratmeter, mens sats 2 - som er halvdelen af sats 1 - vil gælde for arealer over 250 kvadratmeter. Denne justering skal sikre, at rottebekæmpelsesgebyret bliver mere balanceret og fair, da store ejendomme hidtil har været udsat for høje gebyrer, der ikke afspejler bekæmpelsesbehovet.

Takst

Den gældende takst for 2024 betales som et ens beløb pr. m² og blev fastsat til 1,39 kr./m² hvilket forventedes at medføre en uændret samlet gebyrindtægt i forhold til 2023 baseret på BBR-udtræk.

I budgettet til 2025 er taksten baseret på den gamle model og sænket med 10 % som følge af forventet akkumuleret overskud ultimo 2024. Da området skal hvile i sig selv sænkes taksten.

Taksten i den nye model for 2025 er således baseret på et samlet provenu, der er 10 % mindre end i 2024.

Opkrævning

Som følge af kommunalbestyrelsens beslutning den 19.09.2024 (pkt. 10) om ændring af opkrævning af ejendomsbidrag fra to til en årlig rate, vil opkrævningen af gebyret for rottebekæmpelsen foretages én gang årligt af Bornholms Regionskommune. Skadedyrsgebyret opkræves derfor sammen med de øvrige ejendomsbidrag til betaling den 10. februar 2025.

Økonomiske konsekvenser

Der er besluttet en takst for 2025, der sænker provenuet og dermed de samlede budgetterede udgifter til skadedyrsbekæmpelsen. Ændringen i modellen giver ikke ændringer i den samlede økonomi til skadedyrsbekæmpelse.

Vedlagt er bilag med oversigt over ændringer for forskellige typer af beboelse som følge af den ændrede model for gebyrer.

Supplerende sagsfremstilling

Natur-, Miljø- og Planudvalget 6-11-2024:

Nyt bilag med eksempler på konsekvens af ny model og takst for opkrævning af gebyr til skadedyrsbekæmpelse 2025 blev udsendt til udvalget umiddelbart inden mødet. Bilag er vedhæftet punktet som revideret bilag.

Bilag

Revideret bilag ny model og takst for opkrævning af gebyr til skadedyrsbekæmpelse

Fejl bilag ny model og takst for opkrævning af gebyr til skadedyrsbekæmpelse

Punkt 12: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Orientering

Gensidig orientering gives.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Orientering givet.

Punkt 13: Sager til høring

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Indstilling

Sager til høring i Ældre-, Handicap eller Ungerådet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-11-2024

Ingen.

Punkt 14: Lukket: Lukket punkt: Godkendelse af Dimensioneringsplan

23/2699

Punkt 15: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til ladeinfrastruktur til elbiler

24/22446